

Noviny, které nikdy
nezvýšily cenu,
ačkoliv náklady i
poštovné stále stoupají!

Datum dokdy jsou noviny
předplacené je
v pravém horním
rohu štítku.

Nečtěte zadarmo!
Zelené štítky říkají, že není
zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1- \$.

No.2.

(57.)

Vol. 4.

satellite

1-416

Thursday,

January 27,

1994

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

Leden. Sníh. Mráz. Arktický vítr vyje tak, že i divokým kanadským vlkům z toho naskakuje husí kůže. Že s námi zima kroutí, že je zima tak krutá, že se i myšlenky zpomalují, že někdy dokonce ustrnou, umrznou, prostě se zastaví, to letošního ledna nikoho nepřekvapí, nezaskočí a nezahřeje.

Docela krutější, mrazivější a překvapující je však otázka, jak je to vůbec možné? Táhne se správně? Je tato otázka **POLITICALLY CORRECT**? Je *Politically Correct* se ptát, že je krutá, nemilosrdná, studená zima, když všechna dostupná civilizační MEDIA nás již mnoho let upozorňují a bombardují zprávami, že se naše planeta Země (teplota jejího ovzduší) díky dířům někde nad póly otepluje?

Člověk ze všech těch oteplovacích se zpráv nabýval dojmu, že to nebude dlouho trvat a do Algonquin parku budeme v lednu jezdit sbírat pomeranče z vonících pomerančovníků. Castování na Floridu či do Karibské oblasti se stane zbytečným a na teplých vlnách Georgian Bay budeme surfovat i v únoru.

Avšak najednou, proti všem předpokladům vědeckých názorů a perspektivních kariér,

Je to politically correct, že mrzne?

mrzne a fičí tak, že se hned nanovo dere do mrznoucího vědomí dotaz, za jakého počasí vznikly vědecké a politicky správné výsledky prozrazující, že Země je teplejší, že je stále teplejší skleník? Bylo to někdy za kruté zimy, kdy vědcům v laboratořích mrzlí nos nebo za krutého léta, kdy se vědcům v laboratořích škvárla kůže ultravioletovým zářením?

Dodnes jsem se nikde nedočel, jestli autorům čistoty Political Correctness v ten den přišlo na hlavu nebo jim na hlavu padal sníh či sluneční paprsky, nikde ani zmínka o tom, jestli bylo zamračeno a plus 35 nebo bylo zamračeno a mínus 27, jestli fučel studený, arktický vítr nebo horký vítr Mexického zálivu.

Čím se vlastně naše planeta otepluje? Atomovými výbuchy tepla slunečních paprsků? Atomovými výbuchy chladu a tmy nekonečna? Neotepluje se spíše všemi těmi strážci PC, kteří své horké myšlenky vyzařují skrze vědecké díry do svých stále více a více mrznoucích činů?

Zkuste těm vážným strážcům PC naznačit své pochybnosti o dířích tepla a skleníkové vlhkosti a budete označeni čarokrásnými

nálepkami hi(y)sto(e)rické zvrhlosti. Najednou zaslechnete, že nemáte rádi své multikulturální sousedy, protože se (nenápadně a plaše) domáháte názoru, že sníh je bílý, vítr nemilosrdně studený a mráz neodpouštějící. Jak do soukolí PC zapadá skutečnost, že letos v lednu je mi zima, když by mi mělo být teplo? Chci snad napsat, že se nestarám o ekologickou rovnováhu postindustriální společnosti, že zpochybňuji školní osnovy, že pohádky nevykládám v historickém kontextu PC názorů, že i kdybych se ráno v koupelně sprchoval moravskou slivovici, kdybych si ústa po čištění zubů vyplachoval tímto tekutým darem, i kdybych slivovici snídal místo kávy, že mi venku je a bude zima? Zmatení jazyka nabírá krutou podobu. Žijeme na stále teplejší planetě—skleníku a mrazem nám málem upadnou uši a i ta sůl na rozpuštění sněhu umrzne. Jev vše, co se děje za lednovými okny, pomstou zimy (toho ženského principu) na mužské aroganci a agresivnosti, které se táhnou teplejšími se dějiny?

Všimněte si. Zima je rodu ženského. Nacpak mráz, sníh a vítr jsou rodu

mužského. Konceptně, abstraktně nám všem vládnou ženy. Už od nepaměti (to proto, kteří si myslí, že ženské emancipační hnutí je novějšího data). Ovšem vládnou nám všem skrze mužský smysl pro detail. Žena obejmě na dlouhé měsíce muže a ten se jí odmění jedinečností zcela nepředvídanými. Místo teplejších dlaní pocítí žena agresivní stisk bodavého větru, místo teplých pomerančovníkových pláží se musí spokojit se sněhulákem, místo hřejivého polibku mlskne mrznoucí dech. Letos v lednu přišla opět Žena, která si zaslouží být odměněna náhrdelníkem Muže. Jeho ojedinelé dary krutého mrazu, divokého větru a bílého sněhu vzbuzují naději, že se svět ještě zcela nerozpustil v čvachtanici a bahně. Konečně (po dlouhých letech rozbledlosti) tu máme ženu a muže, kteří vědí, že s mrazem a větrem se nežertuje a že sněhulák se staví ze sněhu v zimě a ne v létě.

Leden. Sníh. Mráz. Dábský vítr. Škoda jen, že si tento víkend nemohu zajet do Algonquin parku nasbírat čerstvé pomeranče a opálit své mrznoucí tělo. Zase budu muset šetřit. Florida? Barbados? Mexiko? Vizovice?

Karel Foustka, leden 1994

Český den v ROM
se koná v sobotu 5. února 1994
v Royal Ontario Museum
100 Queen's Park
Floor 1 Below

V odpoledním programu
spojeném s promítáním
diapozitivů představí od 14 hodin
své práce ilustrátorky dětských
knih Vladěna Krykorková, Jiřina
Martonová a Veronika
Charlesová.

Vstupné na tento program je
zahrnuto ve vstupence do muzea.

Ve večerním koncertu
od 20 hodin vystoupí
klavírista Antonín Kubáček s
houslistou Ivanem Ženatým

Na pořadu jsou
Josef Suk: O matince - Opus 28
I. Když byla matinka ještě děvčátkem

II. Kdysi z jara
III. Jak zpívala matinka
za noci chorému děcku
IV. O matčině srdci
V. Vzpomínání

Ludwig van Beethoven: Sonata in
D major Opus 10, No. 3

I. Presto
II. Largo e mesto
III. Minuetto
IV. Rondo allegro
Přestávka

Otmar Mächa: Elegie
Bedřich Smetana: Z domoviny.
Vstupné na večerní koncert je 15 \$.

Rozhovor s Miroslavem Koppem, tenorem v Kátě Kabanové

V těchto dnech uvedla Canadian Opera Company v torontském divadle Elgin Janáčkovu *Káti Kabanovou*. V českém provedení zpívá však jediný Čech, tenor Miroslav Kopp z Prahy. Jedná se o první angažmá Miroslava Koppy v severní Americe, ale Káťa Kabanová mu není neznámá, protože už v této opeře zpíval v Praze. Tohoto účinkování se týkala i naše první otázka:

MK: Před šesti léty jsem nastudoval několik Janáčkových oper a mezi prvními byla i *Káťa Kabanová* s našim vynikajícím dirigentem Bohumilem Gregorem. V této opeře jsem zpíval Kudnáše i Bonse a teď mám poprvé možnost zpívat Tichona. Ačkoliv mám nejraději roli Bonse, kterého jsem zpíval také v Basileji, rád hraji v této opeře cokoliv, protože je to pěkná opera. Z

Janáčkových oper jsem dále zpíval v *Jenuše*, jak v Praze, tak i ve Florencii. Mimo to jsem v Praze zpíval i ve *Výletech pana Broučka* a *Z mrtvého domu* a v této opeře jsem vystupoval rovněž v Paříži. Z Janáčkových oper nyní uvede Národní divadlo *Věc Makropulos*, kde budu zpívat jako hosti Alberta Gregora.

ABE: Zde v Torontě zpíváte s anglicky

mluvícími zpěváky, jak jim jde čeština?

MK: Znáám tuto situaci z německých oblastí, protože v celém světě se nyní zpívají opery v původním jazyce, mohu porovnat zdejší zpěváky s těmi, s kterými jsem zpíval v Evropě a zároveň mohu potvrdit, že se s češtinou vypořádali skvěle. Navíc se zlepšují od představení k představení. Po pěvecké stránce se mi obzvláště líbil výkon Stephanie Sundinové. Vynikající je Clifton Forbes z Tennessee, ale jsem spokojen i s ostatními zpěváky, obzvláště s Benoitem Bouletem a Felicity Palmerovou. Během představení byla velice klidná a příjemná spolupráce s dirigentem Richardem Bradshawem.

ABE: Nepřipadala vám scéna poněkud chudá?

MK: Vim, že na celém světě jsou v kulturní sféře finanční problémy, a tak si myslím, že zde v Torontě celou situaci vyřešili velice vkusně.

ABE: Akustika?

MK: Dobrá, nezaznamenal jsem něco nezvyklého, pochopitelně zpěváci se sprostředím seznamují, takže nebyli nejlepší při premiéře. To je také jeden z důvodů, proč nemám nejraději premiéry.

ABE: Plány do budoucnosti?

MK: Nerad hovořím o budoucnosti. Mám zpívat jako host v Národním divadle v Praze, dále mám nabídky z Francie a Švýcarska.

Pokud tedy chcete vidět Miroslava Koppy ještě v torontském představení *Káti Kabanové* máte možnost v sobotu 28. ledna, v úterý 1. února a v pátek 4. února. Začátek představení je vždy ve 20 hodin.

abe

Miroslav Kopp a Stephanie Sundinová v Kátě Kabanové

Photo: M. Cooper

satellite 1-416

CZECHOSLOVAK

BI-WEEKLY

published by ABE

P.O. Box 176,

Station "E",

Toronto, Ont.,

M6H 4E2

Telefon

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)Předplatné:
v Kanadě \$ 22-
pro ostatní svět \$ 30-.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church) 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Střeďní biblická hodina v 19:30. Duchovní správcové: **Rev. M. Štenc**, tel.: 767-2027, nebo 270-8808.

KITCHENER: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky: neděle v 11:00 (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora). Duchovní správce: **Rev. B. Castello**.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5215 Springbok Cres., Mississauga, Ont. L4Z 3J8. Bohoslužby: neděle v 9 hod. (anglicky) a v 11 hod. (slovensky) v St. Jude School, 175 Nahani Way, Mississauga. Duch. správce: **Farán V. Dančo S.J.** a **P. Záhoranský S.J.**, tel.: (905) 712-1200, fax: (905) 712-0974.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: **Rev. František Blažek**, Tel.: 532-5272

Slovenský evangelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. **Rev. Ladislav Kozák**, Bohoslužby: neděle 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky)

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary), 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: **J. Papulay**, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Římsko-katolické bohoslužby
mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: **Rev. J. Matzenauer**, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hinchey): 3. neděle v 9:00.

Experiment Bohouše Máci

4. a 5. února budeme mít opět možnost vidět Nové divadlo v další lahůdce sezóny, kterou ukuchtil tentokrát šéfkuchař Bohouš Máca. Jedná se o hru z útlých let, kterou napsal Ir Sean Casey a která bude přetvářena do torontského prostředí. Původní název hry byl *Penzián pro svobodné pány*. Na podrobnosti o hře jsme se tedy zeptali samotného režiséra.

ABE: Kdo bude ve hře hrát?

BM: Na jevišti se objeví slovenská herečka Maja Breinerová, dále Marie Klečková, Daša Beláčiková a mladé herečky Jitka Brychtová a Alenka Nováková. Mužské role jsou obsazeny Jiřím Skodou, Michalem Honetschlagerem, Milanem Chrákem a Janem Šmidem.

ABE: Poprvé bude hrát v hlavní roli Maja Breinerová, bude hrát slovensky nebo česky?

BM: Původně jsem chtěl, aby hrála slovensky, ale ona se sama rozhodla pro češtinu. Takže slovensky bude hrát pouze Daša Beláčiková.

ABE: Jaké jsou úpravy ve hře?

BM: Hru jsem trochu doplnil, protože original byl příliš krátký a původní verzi jsem převedl do současnosti.

ABE: Kolikrát se *Podnájem* bude hrát?

BM: Celkem se bude hrát třikrát. Jednou v pátek a dvakrát v sobotu.

ABE: Bude se hrát i mimo Toronto?

BM: Nebude, tentokrát přespolní museji přijet do Toronta, protože bychom to finančně neutáhli. My nedostáváme granty od státu jako některé jiné skupiny.

ABE: Nyní něco o tobě. Lidé tě znají spíše jako herce než režiséra; kdy jsi měl poprvé režii v divadle?

BM: Ještě doma jsem režíroval *Příliš štědrý večer* v Benešovském oblastním divadle a začínal jsem hrát v šesti letech v Bystřici u Benešova, kde jsem také pracoval s loutkami a pravidelně jsme byli na festivalu v Chrušticích. Kde jsme sice nikdy nic nevyhráli, ale hodněkrát jsme byli druzí. Po příchodu do Kanady, jsem se seznámil s Adolfem Tomanem a Ferdou Čulíkem. Zde jsem režíroval mimo jiné hru *Romeo a Julie na konci listopadu* s manželi Čulíkovými. Dále jsem dělal Voskovcovu a Werichovu hru *Nebe na zemi*, a kde Pavel Král předělával některé písničky do současnosti.

ABE: Neobjevilo se někdy pokušení televize nebo filmu?

BM: Občas jsem to zkoušel se CBC, ale tam je poměrně velká konkurence. Osobně mám radši divadlo a pro mne je důležité právě toto české divadlo, kde se utvářejí vztahy mezi lidmi. Člověk není pak jako kůl v plotě. Je to i určitý pud sebezáchovy, aby člověk neskončil trvale v tom špitálu, kde právě nyní hrajeme.

ABE: Když už jsem u toho špitálu, jak se vám tam hraje?

BM: Je to velice hezké a levné divadlo s dobrým jevištěm a návštěvníci mají, kde parkovat.

ABE: Proč nehrajete místo v sobotu odpoledne v neděli?

BM: Pokud vím, tak to je technický problém.

ABE: Jak dlouho již tuto hru nacvičujete?

BM: Začali jsme před vánocemi, takže na každou hru nacvičujeme asi dva měsíce, někdy, když se jedná o operetu, tak to trvá ještě déle.

ABE: A co by režisér Bohouš Máca vzkázal divákům.

BM: Děláme si legraci sami ze sebe a to je důležité a chtěl bych, aby se diváci bavili s námi.

abe

Nové
divadlo v Torontě uvádí
Sean O'Casey

PODNÁJEM PRO SVOBODNÉ PÁNY

Režie a úprava:
Bohouš Máca

John Workman
Auditorium
1001 Queen
Street West

pátek
4. února 1994
8 hod.

sobota
5. února 1994
4 & 8 hod.

informace,
reservace:
363-7686
(den)
463-3182
(večer)

K představení Divadla Za rohem
ve Vancouveru

Jako první počin nové sezóny zvolila dramaturgie hru z brněnského Divadla Na provázku *Esquima Welzl aneb Velký vandr*. Pospíšilův přepis knihy je především komediálním příběhem plným slovních hříček a ironicko-melancholického filozofování. Při pečlivějším ohledání se však ukazuje, že nevinnost není tak docela bezproblémová a objevuje se zde i páterných motivů, vedoucích spíše k grotesce a karikatuře než k bezstarostné a laskavé idyle.

K parodickému výkladu se při nastudování inscenace přiklonila i režisérka Jitka Růžicková. Po idylce však nezůstala ani stopa a melancholická nálada buďto ustoupila expresivní grotesknosti nebo se stala předmětem pusté parodie. Takový výklad sice může být podezříván ze svévolí, podstatný je ale fakt, že se *Divadlu Za rohem* v rámci této koncepce podařilo vytvořit mimořádně živou inscenaci, proslou u poduhných úprav častých násilností, s možností nápadů a podpořenou navíc solidní hrou téměř celého ansámblu.

Představení navíc drží až překvapivě dobře pohromadě, navzdory spíše epizodické struktuře střídající jednotlivé výstupy. Trochu pateticky a nevyrovnaně působí jen hlas vypravěče, nepochopitelně pouštěný z magnetofonového pásu.

Nadřazení grotesknosti a expresivní zkratky realismu, tak charakteristické pro režisérku, se však myslím naplno podařilo uplatnit dopřady účelně, především díky zdůrazněnému parodickému nadhledu, bránicím sklonům do pouhé manýry. Zaslouhou režisérky je, že se nebála stavět na individuálních schopnostech herců, ale ovšem i herců samotných, že tuto příležitost úspěšně využili.

Hostující Jiří Pecha dokázal ležet s bezpečným odstupem uhrát postavu i s jejími největšími proměnami - od boдрé arrogantnosti, přes lidové filozofování, až po sentimentální láskování s Cigaret Eny. Světoběžník Vopičku hrál se zjevným potěšením Jan Hynec, neméně na úrovni mu byl Zdeněk Matoušek v roli barmana. Výborná Nora Linhartová dává své Alžbětě alias Cigaret Eny potřebný půvab i patřičný koktejl naivity s prohnálostí. Příjemným překvapením bylo vystoupení nového člena souboru Dana Zulmana v roli hulána i šerifa. Roztomilá a kulibání byly kankánové tanečnice a Esquimačky.

Není možné jmenovat všechny, celý soubor však hrál s viditelnou chutí: Tedy parta! Nedílnou součástí děje jsou trampské songy, které herci většinou dohře zpívají. Škoda jen, že tyto písně nebyly lépe varanžovány. I zjevnou ocenit režii za množství nápadů a zdá se, že se *Divadlu Za rohem* podařilo vkusně inteligentní a výpně představení, jež baví diváky i herce.

J. A. Wirtemberk - Vancouver

Kalendář

TV:

MacLean Hunter-Cable TV

Leden: Kanadská mozaika (2.)

Únor: Kanadská mozaika (3.)

Okno - Každý pátek 19:00

Toronto:

29.1., 1.2. a 4.2. ve 20:00

1. Janáček: Káta Kahanová

Elgin Theatre, 189 Yonge St.

2.2. (st.)

Ivan Moravec: Klavírní recitál

North York Performing Arts Centre

4.2. (pá.) 20:00 a 5.2. (so.) 16:00 a 20:00

Podnájem pro svobodné pány

Nové divadlo - 1001 Queen St. W.

12.2. (so) 18:00

1. Společenský ples

Literacy-Pragensis

Queen Anne, 781 Warden Ave.,

Scarborough

16.2. (ne.) 7:30-18:30

Podnikání v ČR

CCCC-Holiday Inn, 370 King St. W.

19.2. (so.) 20:00

Sibírky

Sokol

Sv. Václav - 496 Gladstone Ave.

Denní kronika

11.1.1994

Sympatie k politickým stranám v lednu

Bratislava-Arteria/bj-Hnutí za demokratické Slovensko bolo v lednu 14 percentami hlasov na prvom mieste rebríčky sympatií občanov SR k politickým subjektom. Na druhom mieste je Strana demokratickej ľavice s 12 percentami a za ňou Kresťanskodemokratické hnutie, s ktorým sympatizuje 8 percent občanov. Vyplýva to z výskumu Štatistického úradu SR, ktorého sa v prvej dekáde februára 1994 zúčastnilo 1272 dospelých respondentov. Výrazne sa zväčšila skupina tých, ktorí nesympatizujú so žiadnym politickým subjektom - v lednu 44 percent, čo je v porovnaní s novembrom 1993 o 10 percent viac.

Najvýraznejší pokles zaznamenala Slovenská národná strana, ktorej vyjadrilo sympatie len 5 percent opýtaných.

12.1.1994

Najdôveryhodnejším politikom M. Kováč

Bratislava-Arteria/bj-Najdôveryhodnejším slovenským politikom zostáva prezident Michal Kováč. Vyplýva to z výskumu verejnej mienky Štatistického úradu SR, ktorého sa 1. až 10. februára zúčastnilo 1272 respondentov. Kováč získal 19 percent hlasov, čo je o 3 percentá menej, ako v novembri.

Na druhom mieste v rebríčky dôvery je premiér Vladimír Mečiar s 16 percentami hlasov a na treťom predseda Strany demokratickej ľavice Peter Weiss s 13 percentami.

Z odpovedí vyplýva, že približne každý druhý občan SR, t.j. 48 percent, nedôveruje nijakému politikovi.

13.1.1994

Sexuálny chov mládeže

Praha-Arteria/moj-Z výsledku výskumu o sexuálnom chovaní pražské mládeže z hľadiska rizikovosti s ohľadom na šírenie HIV/AIDS vyplynulo, že česká mládež je mnohým informovanejšia o možnosti nákazy než mládež americká. Oznámilo na dnešnej tlačovej konferencii PhDr. P. Weiss ze Sexuologického ústavu 1. lekárskej fakulty v Praze.

Výzkum bol proveden akciovou spoločnosťou DEMA a sponzorovan deníkom MF DNES.

Dotázáno bylo celkem 485 mužů a 499 žen ve věku od 15 do 29 let. Většina dotázaných měla již někdy heterosexuální soulož, 78% mužů a 83% žen, přičemž průměrný věk u mužů je 17,3 a u žen 17,4 roku.

Počet sexuálních partnerů byl u sexuálně aktivních mužů průměrně 8,1 a u žen 6,6.

Kursovní lístek

100 Kč	4,43 CDN \$
1 CDN \$	22,59 Kč
100 SK	3,99 CDN \$
1 CDN \$	25,00 SK

Toronto Star: 21. 1. 94

1 CDN \$	22,76 Kč
100 Kč	3,32 US \$
1 US \$	30,08 Kč

KURSY SPORITELN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	81,00 Kč
100 Sk prodej	85,00 Kč

Slovenská sporiteľňa:

100 Kč nákup	114,00 Sk
100 Kč prodej	120,00 Sk

MFD 14. 1. 94

Jediného heterosexuálního partnera uvedlo 9% mužů a 18% žen.

Slobodník hodnotí rok 1993

Bratislava-Arteria/bur-"Rok 1993 bol zameraný na propagáciu Slovenska vo svete, čo sa aj vo veľkej miere podarilo. Slovenské umenie vystúpilo z tieňa Československa," uviedol minister kultúry Dušan Slobodník na dnešnej tlačovej besede. Jednotliví sekční šéfovia ministerstva kultúry predstavili kultúrne aktivity, ktoré bude v tomto roku ministerstvo podporovať. Za akciu najväčšieho rozsahu v tomto roku označil minister multikultúrne podujatie "Slovenská sezóna vo Francúzsku".

V. Klaus o židovskom majetku

Praha-Arteria/jl-"Vláda v zásadě souhlasí s návrhem zákona o židovském majetku. Vláda o tomto návrhu jednala 6 hodin. Trápila se ne kvůli státnímu majetku, ale kvůli majetku obcí. Byl totiž přednesen návrh, aby byl zákonem vrácen pouze majetek státu a obcím aby bylo vládou doporučeno ji následovat. Tento návrh nebyl schválen. Proto bude i obecní majetek, spadající do působnosti zákona, předán Federaci židovských obcí. Na tom jsme se shodli proto, že tento majetek není tradiční obecní majetek, ale byl na obce převeden jednorázově v r. 1994. Federace obdrží od státu všechny objekty - synagogy, modlitebny a hřbitovy. Od obcí však obdrží jenom všechny hřbitovy a budovy, nyní sloužící náboženským účelům.

Vláda doufá, že obce nebudou od vlády požadovat dalekosáhlé finanční náhrady.

Do projednávání zákona v parlamentu předá vláda své připomínky k seznamu předávaných objektů, jelikož dnes jsme objevili v seznamu jeden objekt v Karlových Varech, který je v majetku Úřadu vlády a byl s tamější židovskou obcí v r. 1949 dobrovolně vyměněn za jiný.

Vláda souhlasí s tím, aby sbírky Státního židovského muzea byly také předány Federaci s věcným břemenem. To by znamenalo, že sbírky budou prozatím ve správě Muzea do doby, než se vláda a Federace dohodnou na vytvoření nové právnické osoby, která by sbírky spravovala. Mohlo by se jednat např. o nadaci."

Svobodná Evropa nechce do Prahy

Mnichov-mfd-Několik set zaměstnanců Svobodné Evropy a stanice Svoboda včera demonstrovalo proti možnosti, že se jejich stanice přestěhuje z Mnichova do Prahy, a proti velkým finančním škrtům prostředků. Ředitel obou stanic William Marsh na protest proti tomu již předtím odstoupil. Podle něho je nálada mezi asi 1100 zaměstnanci na bodu mrazu. Stěhování do Prahy by znamenalo náklady, které by překročily rozpočet stanice, a protože jen málo pracovníků je ochotno se přestěhovat, znamenalo by to i snížení kvality práce stanic, zdůraznil.

Společný rytmus dvou prezidentů

Praha-mfd-Kdyby se prezidentům Billu Clintonovi a Václavu Havlovi při jejich úterním koncertování v pražské Redutě roztrásla kolena, nebylo by divu. Mezi posluchači byly zpěvačky Průchová, Basiková, Koubková, Křivánková, bubeník Tropp, kytarista Andršt, rockeři Ursiny a Kocáb a řada dalších osobností.

Dopříchodu obou prezidentů a Olgy Havlové hrál Kvintet Štěpána Markoviče; potom se anglicky předvedl Spirituál kvintet. Clinton hned po úvodní Ain't no Grave hlasitě protáhl na pódiu a z redutáckého trika vybalil dar, český saxofon, Bill Clinton na něj bez okolků zahrál Summertime a My Funny Valentine se spolehlivou dechovou technikou, měkkým, ale pevným tónem, a dokonce s několika efektními "hady". S Kvintetem a s hostujícími Stivinem a Konopáskem by po několika zkouškách jistě zlepšili mírně nejisté nástupy. A zde jsou i rezervy perkusisty Václava Havla, který ovšem s profesionální kapelou vystupoval první v životě. Rytmičké nedostatky ve hře na cabacas plně vynahradil úsměvnou živelností.

Premiérův večer byl i koláž Jana Konopáška, prolnutí americké a české hymny, oplývající humorem a nadhledem nad jakýmkoliv nacionalismem. Konopáškův někdejší kapelník Woody Herman by se nemusel za svého hráče stydět. Dvouhodinový program tedy kromě prvotřídního jazzu naznačil i budoucí možný vývojový směr - "prezident jazz".

Jiří Černý

17.1.1994

Cizinci přinesli ČR 1,4 miliardy dolarů

Brno-In-Devizový výnos z loňského cestovního ruchu dosáhl v České republice zhruba 1,4 miliardy amerických dolarů. Podle údajů České národní banky je to zhruba o 24 procent více než 1,126 miliardy dolarů dosažených v roce 1992. V roce 1993 přijelo do České republiky 71,2 milionu zahraničních návštěvníků, což je přibližně o pět procent více než v roce 1992, kdy k nám zavítalo okolo šedesáti osmi milionů návštěvníků. Přitom hranice Československa překročilo předloni 83,5 milionu cizinců, tedy o 28,8 procenta více než v roce 1991.

Švermův nebo Janáčkův most?

Praha-In-Václav Havel se zatím nevyjádřil k problému, zda má být odstraněna socha Jana Švermy a přejmenován Švermův most. "Mám na to svůj názor a řeknu ho, až to uznám za vhodné," uvedl včera prezident. Obvodní rada Prahy 1 přijala usnesení, jímž souhlasila s odstraněním sochy Jana Švermy a s přejmenováním mostu na Janáčkův. Protest proti tomuto kroku odeslali prezidentu a primátorovi manželé Kopoldovi, u nichž při své první návštěvě Prahy v roce 1970 bydlel nynější prezident USA Bill Clinton. Ti o této záležitosti Clintona informovali při nedávné návštěvě.

Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal

1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver

Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30 - Opět v září
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Corneli Jr. Public

School, 61 Holmfrith Terrace
Informace: Z. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00
středa: 15:00-21:00,
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka

Eva Mestlová

Tel./Fax: (416) 922-8786

Financial

CZECHOSLOVAK

(TORONTO)

CREDIT

UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2J2

Tel.: (416) 925-0557

Úřední hodiny:

Pondělí, čtvrtek a pátek

10:00-19:00

Úterý, středa

10:00-17:00

sobota

10:00-14:00

PODNIKATELSKÉ MOŽNOSTI V ČR

Canadian-Czech Republic Chamber of Commerce

pořádá ve středu 16. února 1994 od 7:30 do 18:30 hod.

v Holiday Inn, 370 King St. W., Toronto

konferenci

za účasti českého ministra průmyslu a obchodu Vladimíra

Dlouhého českého velvyslance Stanislava Chýlka,

podnikatele Tomáše Bati a dalších předních ekonomů a

podnikatelů.

Business

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes přefadovač (op-
tion). Volejte: 530-4222

nebo pište:

Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,

M6H 4E2.

Čs. Řeteng.

Čs. Bookman.

Čs. Ženeva

Čs. Helvetica.

Čs. Londýn.

Čs. New York

Čs. Palatino.

Čs. Times, Čs. Zapf.

Čs. Bookman - Bold.

Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická počítačová
tiskařská sazba v 11 jazycích
na počítači.

Manuelní sazba

v češtině a slovenštině.

Pouze z perfektních strojepisů!

Tel.: (416) 530-4222

P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora

Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.

M5X 1A6

Tel.: (416) 367-3432

Fax: (416) 367-3492

Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

18.1.1994

Jindřich Kabát odstoupil
z funkce ministra kultury

Praha-mfd/kul-Ministr kultury Jindřich Kabát včera na svou funkci z osobních důvodů rezignoval. Premiér Klaus s Kabátovou žádostí o odvolání souhlasil a prezident Havel ji přijal.

Kabát, člen KDU-ČSL, demisi zdůvodnil změnou situace ve vládní koalici a ve vládě i změnou společenské atmosféry, z níž se podle něho vytrácí role intelektuálů či lidí mystických a jednajících méně razantně.

Je lustrační zákon
v súlade s Ústavou SR?

Bratislava-Arteria/pal-Vláda Slovenskej republiky prerokovala a schválila na svojej 80. schôdzi vládný návrh na začatie konania Ústavného súdu SR o súlade zákona č. 451/1991 Zb., teda lustračného zákona, s Ústavou Slovenskej republiky. Tento zákon je podľa slovenskej vlády v celom rozsahu v rozpore s Ústavou SR, a to hlavne nerešpektovaním princípu rovnosti občanov, diskrimináciou určitých kategórií osôb, nerešpektovaním prezumpcie neviny a neposkytnutím možnosti posúdenia veci nezávislým súdom. Vo vládnom návrhu sa uvádza, že slovenská Ústava chráni rovnakou mierou každého občana SR a nie je preto možné vydať právny predpis, ktorý by niektoré skupiny občanov obmedzoval v ich právach a určité skupiny dokonca diskriminoval. V právnom štáte, akým Slovenská republika je, sa musí ochrana jeho bezpečnosti a integrity opierať o individuálnu zodpovednosť za konkrétne činy. Lustračný zákon stanovuje vinu kolektívnu bez možnosti posúdenia nezávislým súdom, čo viedlo slovenskú vládu k horeuvedenému kroku. Štátny tajomník Ministerstva spravodlivosti SR Milan Hanzel vylúčil dôvod politický.

Aktivity Slovenskej únie
pre mier a ľudské práva

Bratislava-Arteria/pal-O akciách Slovenskej únie pre mier a ľudské práva na prvý polrok informoval dnes novinárov jej predseda Jozef Drozd. Už zajtra sa stretnú jej predstavitelia s vedením Armády Slovenskej republiky v Trenčíne pri okrúhlym stole k uplatňovaniu ľudských práv v armáde. Koncom januára sa uskutoční stretnutie SÚMELP s diplomatickým zborom v SR. Z ďalších akcií spomenul o.i. zorganizovanie medzinárodného seminára k problematike európskej bezpečnosti a spolupráce, mierový pochod pod záštitou výboru RE pre ľudské práva či mierový míting nazvaný Stop rasizmu, neofašizmu, nacionalizmu a neznášanlivosti. Tens a uskutoční 14. marca na Hviezdoslavovom námestí v Bratislave a jeho spoloorganizátormi sú Slovenský zväz protifašistických bojovníkov a Mladá demokratická faviča.

20.1.1994

Javorník nechce dát osadu
U Sabotu

Javorník-mfd/jh,vrš-Zastupiteľstvo moravské obce Javorník odmietlo dohodu ministrů vnitra České republiky a Slovenska, podľa níž javornické nádráží a osada U Sabotu majú byť pripojeny ke Slovensku.

Starosta Javorníku Martin Kružica uvedl, že petici za pripojení ke Slovensku, již při rozhodování ministři Rumla a Tuchyňa argumentovali, podepsalo jen 46 ze 126 obyvatel osady. Přitom tři sta obyvatel Javorníku v jiné petici tlumočilo ministerstvu vnitra a rozhraničovací komisi opačný požadavek. Zastupitelstvo proto hodlá vyhlásit referendum všech 860 občanů obce.

Oba ministři minulý týden své rozhodnutí odůvodnili tím, že chtějí vyhovět přání obyvatel obce, jak jej vyjádřili v petici. Ministři hodlají své řešení doporučit vládám, ale

musí ho ještě schválit parlamenty obou zemí.

ČSSD navrhne restituce
i pro exulanty

Praha-mfd/iv-Návrh na zrušení podmínek, podle níž nemůže být vyhověno restitučním návrhům emigrantů, předloží parlamentu klub ČSSD. Poslanec sociální demokracie Jozef Wagner to včera na jednání ústavně-právního výboru parlamentu přislíbil zastupcům Světového sdružení bývalých československých vězňů v exilu. Restitucím emigrantů by musela předcházet změna zákona o mimosoudních rehabilitacích.

V Sidonii se těší
na změnu hranic

Sidonie-Horné Smrie-In/ivh-"Jsme rádi, že naše petice měla smysl, teď bude záležet na parlamentech obou zemí, zda se dohodnou," řekl včera zpravodaj LN neoficiální mluvčí občanů Sidonie Alois Bartl. Reagoval tak na páteční prohlášení ministrů vnitra Rumla a Tuchyňa, kteří doporučují přičlenění slovenské části Sidonie k ČR.

Porozpadu federace se část této moravské obce - celkem dvanáct domů s dvacíti obyvateli - ocitla na slovenském území. Hranici zde tvoří potok Vlára, který se klikatí středem Sidonie, takže při cestě z jednoho konce obce na druhý překročíte čtyřikrát státní hranici. Anastasie Holubová má na moravské straně hostinec, zatímco její rodinný dům stojí o padesát metrů dál za potokem: "Dosavadní stav byl nenormální, daň za dům platím radnici v Horném Smrie a poplatky za hospodu jdou do Brumlova." Dalším problémem je i zdravotní pojištění, které by obyvatelé vlastně měli platit dvakrát, když využívají blízké zdravotnické zařízení na moravské straně.

Z těchto i dalších důvodů podepsalo pětasedmdesát obyvatel Sidonie petici za připojení části obce k ČR. Podle A. Bartla se jedná o území o rozloze osmi hektarů, které by česká strana mohla kompenzovat. Obyvatelé Sidonie ovšem upozorňují, že radnice v Horném Smrie, pod níž "slovenská" část patří, je zásadně proti.

21.1.1994

M. Zeman vítá nového
ministra kultury

Praha-Arteria/GoGo-Vítám, že do čela ministerstva kultury přichází konečně kompetentní člověk - osobnost, s jejímiž názory nemusím vždy souhlasit, ale jež má úctu a autoritu," řekl na adresu Pavla Tigrida na dnešní tiskové konferenci ČSSD její předseda Miloš Zeman. "Dále vítám," pokračoval M. Zeman, "že KDU-ČSL opustila názor, že nejdůležitější je stranická příslušnost a pak teprve odbornost a kompetentnost."

Zároveň M. Zeman podle svých slov doufá, že Pavel Tigrid, jako první neustraní ve vládě, zvedne její celkovou úroveň a že v porovnání s výsledky jeho práce dojde i dalším ministrům, že na svůj resort nemají.

MV nemusí vědět, co se
stalo se svazkem StB

Praha-Arteria/zn-Možnosti zpřístupnění osobních svazků, stavem kriminality a jednáním o česko-slovenské hranici se zabývala páteční TK Ministerstva vnitra ČR. Ministr Jan Ruml sdělil, že již dal svému náměstkovi Fendrychovi a řediteli Archivní služby Mgr. Frolíkovi pokyn, aby do 28. února předložili zásady zákona o zpřístupnění svazků StB občanům. Podle nich by občan měl právo se dozvědět, zda o něm byl veden svazek, a MV má povinnost mu to sdělit. Zákon by měl připouštět 4 možnosti: svazek nebyl veden - byl veden, ale MV neví, co se s ním stalo - byl veden, ale byl skartován - existuje.

Ke znaku Škody přibude
ratolest

Praha-mfd/šim-Automobilka Škoda počítá s tím, že na jejích vozech se objeví od roku 1995 nový znak. Okřídlený šíp však nebudou lemovat ratolesti z dubu, německého národního stromu, ale z vavřínu. Šéf automobilky Ludvík Kalma řekl, že Škoda, patřící dnes do skupiny Volkswagen, tak chce navázat na emblém firmy Laurin a Klement.

Stát nechystá stěhování
kazašských Čechů

Praha-mfd/li-Vládní úřady nepřipravují hromadné přesídlení asi čtyř set Čechů z Kazachstánu, kteří požádali o návrat do vlasti svých předků.

Ministerstvo zahraničí, které podporuje individuální posuzování žádostí krajanů o návrat do České republiky, zatím prověřuje, zda nový zákon o občanství nemůže Kazachstánu případnou repatriaci komplikovat.

Češi z Kazachstánu mohou přesídlit do České republiky prostřednictvím nevládních organizací či fyzických osob, pouze získají-li od kazašských úřadů povolení k opuštění země. Po přesídlení však nemusejí získat povolení k trvalému pobytu. To se uděluje prakticky jen v případě sloučení rodiny nebo z jiných humanitárních důvodů.

Cizinci českého původu by mohli být v budoucnu při žádostech o trvalý pobyt na území České republiky zvýhodňováni. Návrh vládního usnesení, umožňujícího udělovat jim trvalý pobyt, pokud mají být a práci, je připraven, uvedl pracovník odboru krajaňských a nevládních styků ministerstva zahraničí Jaromír Plíšek.

24.1.1994

Student má naději na
záchranu života

Ostrava-mfd-Do nemocnice v Ostravě-Záhřebu už třetí měsíc skoro denně docházejí rodiče šestnáctiletého Martina Swiecha z Vřešiny na Novojičínsku. Jejich syn se loni 3. listopadu pokusil o sebevraždu upálením. V noci, když rodiče a sourozenci spali, se na zahradě rodinného domku polil ředidlem a zapálil. Utrpěl popáleniny asi na 80 procentech povrchu těla. Jeho stav byl kritický. Dnes se mu podle lékařů z oddělení popálenin daří dobře.

Důvody, které tehdy ještě patnáctiletého hochy vedly k sebevraždě, nejsou zcela jasné. Podle našich informací, které potvrdili i novojičínští policisté, tím chlapec řešil osobní problémy momentální neúspěchy ve škole. V obci se však hovořilo i o politické motivaci. Martin měl v občanském průkazu list papíru, na kterém byly podle policistů výpisky z listu Republika a dalších novin. Martinův otec Ivo Swiech se domnívá, že šlo spíš o dopis, ve kterém Martin uváděl svůj nesouhlas s rozdělením Československa, s oslavami 28. října, se zvolením Václava Havla prezidentem a politickou častí vlády. Ivo Swiech říká, že on i jeho syn fandí předsedovi republikánů Miroslavu Sládkovi. "Ten den zrovna dávali v televizi pořad, ve kterém politici vychvalovali úspěchy posledních čtyř let. Myslím si, že to k Martinovu rozhodnutí přispělo," říká otec.

Velvyslanec F. Šedivý
přišel o automobil

Bratislava-čd/ivi-Velvyštanec České republiky na Slovensku Filipu Šedivému ukradli v Bratislavě koncem uplynulého týdne automobil značky BMW za 1,5 milionu korun. Podle informací pracovníků velvyslanectví byl služební vůz českého velvyslance ukraden na ulici, kde již šest měsíců bydlí čeští diplomaté působící v Bratislavě. Zatěch několik měsíců působení českého zastupitelství na Slovensku byla ve stejné ulici již ukraden favorit třetího tajemníka velvyslanectví (dosud nenalezen), vykraden vůz českého konzula a vůz vojenského příslušence ČR v SR.

Dva krátké pohledy na dva neveřejné procesy

Proces první (u kterého jsem byl)

Bylo to v březnu 1971. V Praze se konal jeden z prvních monstrprocesů s trockisty. Ano, s trockisty - se skupinou Petra Uhla. Bylo výhodnější označit skupinu jako trockisty, jako krajní levici. Na Karlovo náměstí přijel autobus, který měl vpředu poetickou cedulku ZÁJEZD. A z něho vyváděli v železích ty, které jsme znali i neznali ze studentského parlamentu z let 1968 a 1969. Do soudní místnosti byl vstup pouze na vstupenky. Jedna stála čtyři koruny, ale problém byl, že nebyla nikde k dostání. Politickým činem bylo už tuto vstupenku shánět. Vynikl v tom obzvláště Jan Šling, před kterým se pozdější ministr spravedlnosti Kašpar zavíral na záchodě. Objevil se občas i Rudolf Slánský mladší, kterého tam také neradi viděli a z kterého jako ze živého svědomí měli ještě větší strach než z bratrů Šlingových.

Protože Jan Šling byl u soudu obzvláště viditelný, druhého dne ho zadrželi již doma s odůvodněním, že nemá plnou soudu občanském průkazu. Jan Šling se tedy ohlí a straší svědomí soudců dál. Polici, který stál u dveří soudní místnosti se zeptal jeho mladšího bratra, proč vlastně k soudu chodí. Muž odpověděl: „Protože jste v padesátých letech oběsili mého otce.“ Na to příslušník na půl v žertu na půl vážně řekl: „Tak si dejte pozor, aby se vám to taky nestalo.“ A Jan Šling si k tomu povzdychl: „Lidi mlčej a nehorší je, že kdyby se to obrátilo, tak tu budeme opět a budeme napomínat lidi, kteří dnes drží hubu, aby se chovali slušně.“ V tom začali kontrolovat občanské průkazy. Někdo zmizel, někoho si zapsali a pak, protože bylo MDŽ a všude se popíjelo, vystoupila šedá eminence, někdo zcela ožralý, zřejmě vysoký úředník ministerstva vnitra a ten doporučil perflustrujícímu úředníkovi: „Nesete se s tím, soudruhu kapitáne, vemte obučky a žeňte to dolů ze schodů hlava nehlava.“ Co jen tento rázný muž dělá nyní je otázkou. Možná, že stále pracuje na ministerstvu vnitra, možná, že se upil a možná, že se objevil na lustračním seznamu. Jelikož je to muž rázný, pochybuji o tom, že mu to vadí.

Proces druhý (u kterého jsem nebyl)

Počátkem ledna 1994 se konal v Praze neveřejný proces Zdeny Salivarové-Škvorecké proti ministerstvu vnitra za to, že byla označena jako spolupracovnice StB a tato skutečnost bez jakýchkoli důkazů byla publikována v tiskovině *Rudé Krávo*. Zdena Salivarová-Škvorecká tento soud vyhrála. Kdo četl román Zdeny Salivarové-Škvorecké *Honzlová ví*, co se stalo. Ještě přesněji je celý případ popsán v knize *Osočení* na str. 206. (Sixty Eight Publishers Corp., Box 695, Station „A“, Toronto, Ont. M5W 1G2). Hlavním argumentem zastánců lustrací je, že se přece zveřejněním jmen na seznamu nikomu nic nestalo. Nikdo není trestán a že se jedná o demokratické vypořádání se s minulostí. Teror však nespočívá jen v tom, že jsou lidé zavíráni nebo dokonce popravováni. Teror je i to, že jsou

likvidováni psychicky, což je mnohdy horší než fyzická likvidace a při lustracích jde o to, že mlčí většina, která volila KSČ na 99 % se tímto způsobem očistuje. Očišťuje své ne příliš čisté svědomí za období posledních několika desítek let. Někdy zůstává až rozum stát, kam toto očisťování vede. První přišel na řadu Jan Kavan; nejprve byl veden jako spolupracovnice StB, později však jako nepřátelská osoba. Snažil se získat zastání prezidenta Havla, ale prezident Havel mlčel. Ministr Moldan byl veden jako kandidát spolupráce. Čili přesněji řečeno, někdo u StB si usmyslel, že by se pan Moldan mohl získat pro spolupráci, nepodařilo se to, ale přesto musel odstoupit. Ze se jedná o věc, která odporuje zdravému rozumu začalo lidem docházet, když se na seznamu kandidátů objevil sám prezident Havel.

Zdena Škvorecká šla tedy k soudu a soud vyhrála. Nebyla samotná; spolu s ní již vyhrál proces nejméně dalších osm lidí, kteří popsali svůj příběh v knize *Osočení*, ale co Zdena Škvoreckou trápí, že jsou zde jedinci, kteří nemají peníze, aby vedli svoji práci s ministerstvem vnitra. Nyní se však našel nakladatel, který chce knihu vydat a pokud by kniha nebyla prodávací, mohly by peníze, které se získají z prodeje knihy sloužit jako záloha pro další procesy. Pozitivní je, že o procesu informoval denní tisk i televize. Ministerstvo vnitra bude tedy platit náhrady za soudy a je v nebezpečí, že přijde o značné množství peněz. Snad právě proto nyní ministr vnitra Jan Ruml tlačí na to, aby mohl každý nahlédnout do svého spisu. Na tom, že lidem bude nastaveno zrcadlo, že lidé budou mít možnost dovědět se skutečné pravdy o minulém období, v tom sehrála bezpochyby kniha *Osočení* jednu z hlavních rolí. V tomto ohledu až na výjimky selhala inteligence, od které se očekávalo, že nebude mlčet. Přesto jsem Zdeně Škvorecké po jejím vyhraném procesu položil otázku, jak by se na celou věc dívala, kdyby nebyla na seznamu. A ona zcela otevřeně odpovídá: „Člověk má tendenci být hostejný k utrpení druhých, možná bych si celé záležitosti nevšímala, ale možná, že to bylo řízení Boží, abych se na tom seznamu ocitla a abych pomohla druhým. Sama osobně vidím příklad v Zolovi, který se dokázal angažovat v Dreyfusově aféře. Povinností spisovatelů je, aby stáli za pravdou, a je až bolestné, jak ti až na výjimky selhali.“ Je skutečně ironií, že spisovatelka, která obětovala svůj talent proto, aby mohly vycházet knihy jiným, mnohdy s menším nadáním než má ona, se nyní musí bránit v neveřejném soudu za to, že to, že ji před třiceti pěti lety obléžovala StB a s níž jak bylo prokázáno u soudu nikdy nespolečně pracovala a nikdy žádnou spolupráci nepodepsal. Za tu dobu je promlčena i vražda. Zdena Škvorecká soud vyhrála, ministerstvo vnitra bude platit. Původně se tvrdilo, že odtajnění spisů by stálo příliš mnoho peněz. Spíše se však doplatilo na filozofii strkání hlavy do písku. Jan Šling měl v roce 1971 pravdu, opět je zapotřebí napomínat lidi, aby se chovali slušně.

Aleš Březina

Česká republika, zpět do středověku, my vám k tomu budeme tleskat...

Ještě se chvějí radostí nad tou krásou! Václav a Bill na Karlově mostě. Je večer... Vltava se anuacitově leskne... Hraje na ní tisíce světílek a jejich mnohonásobných odrazů... Osvětlené Hradčany... Američtí reportéři, kteří dobře vědí, jak tato světelná kulisa zabírá za srdce - těch, kdo jsou či tam kdysi byli doma, jako cizinci, i srdce těch, kdo tam, jako cizinci občas zabrousí jen na návštěvu... Světelný Karlův most... Karel IV. ... Byl to velký král, byl to císař velké říše římské. Jak skvělý člověk, vladař, císař byl ten náš Karel IV. ! Skutečnost, že byl vynikajícím českým králem mu nijak nevadí, aby zároveň nebyl i vynikajícím císařem říše římské. A naopak. Karel IV. postavil most, který stojí do dneška. Most, na němž se minulost srdece Evropy setkává s její, ať již tato země, tato vláda, chce či nechce budoucnost. Karel IV. postavil most, postavil Karlštejn, kázal postavit Kašperk a jiné a další české památky. Karel IV., moji drazí POZVÁJÍ DO ZEMĚ CIZINCŮ!! Francouze, Italy. Němce, lidi mluvící jazyky různými, sám celou řadu těchto jazyků ovládal! KAREL IV. se nehál cizinců! Nedomníval se, že zavleče-li dveře své země na zámek všem, kdo v té zemi právě

trvale nežijí, že své zemi prospěje, ba naopak... Karel IV. byl dány a pánové, veliký král!!! Znakem jeho panování byla velká činnost MOUDROST!

Na rozdíl od USA považují české úřady Úmluvu o naturalizaci nadále za platný právní dokument. Kromě toho od vzniku samostatné ČR platí nový zákon č. 40/93 Sb., o nabývání a pozbytování státního občanství České republiky, který v zásadě co do důsledku tuto právní konstrukci přejímá...

(Z dopisu Českého velvyslanectví ve Washingtonu datovaného 1. ledna 1994 jednomu z žadatelů o znovuhodnocení českého občanství.)

Bill Clinton, který si mimochodem, snažil Janem Konopáskem zahrát v Praze na saxofon i jazz, byl unesen krásou Hradu, krásou Karlova mostu, plzeňským U tygra, organizací a moderností „českeho“ K-Martu. Jen, moji drazí, škoda, přeskoda, že ta dnešní Praha je jen kulisa... Česká moudrost se kamsi vytratila... Tož nás, své rodné cizince, Praho, dál zatracuj!!! My k tomu budeme tleskat.

Karel Havlíček - Anděl - Los Angeles

normální závazok. Sme jedna z mála krajín, v ktorej sa to neuplatňuje“, povedal Oberhauser. Zároveň zdôraznil, že by ho nemali skladať iba redaktori, ale všetci pracovníci týchto verejnoprávných inštitúcií.

(Odmietať tvrdenia, že ide o novú formu zákona na ochranu republiky. “Je to iba normálne prejavovanie lojality a ochoty presadzovať zákony do života. Mieru lojality a plnenie si povinností by kontrolovali zamestnávateľia” podotkol.

“V každom z nás treba budovať vedomie, že nemôžeme iba pasívne neporušovať zákony”, podčiarkol. Podľa jeho slov musia všetci tí čo chcú pôsobiť vo verejnom živote v prvom rade byť aktívni pri ich presadzovaní do života.

Video

oprávněný distributor většiny českých filmů na videokazetách uvádí premiérově napínavé komedie z

české současnosti režiséra Jaroslava Soukupa

KAMARÁD DO DEŠTĚ

akční film z produkce PSB o dvou kamarádech, kteří s chytrostí a vtipem svorně přikonaží záludnosti vezlácké party a dalších gaunerů. Podraz na český způsob hraji S. Tofí, L.

Vaculík, K. Augusta, I. Vyskočil a další.

KAMARÁD DO DEŠTĚ II.

(Příběh z Brooklynu)

Po velkém diváckém úspěchu natočil režisér volné pokračování akčního filmu v produkci HEUREKA PRODUCTION PF

Podraz pokračuje návratem hlavního inčiatúra z vězení, kdy se musí kamarádům. Jak to všechno dopadne můžete sledovat v tomto filmu se stejným obsazením.

Cena kazet CIPN \$ 39,90/US \$ 35,00 plus poštovné \$ 4,00
Filmy s podobnou tematikou LÁSKA Z PASÁŽE a BONY A KLID. Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont., N6B 3E8
Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Haileybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217
Fax: (416) 261-3771

Prodejní výstava knih

Otevřeno všední dny:

17:00-21:00

Sobota a neděle:

15:00-20:00

Po předchozím zavolání, kdykoliv

Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.

MARIA GABÁNKOVÁ

Přijďte se podívat do ateliéru!

Tel.: (416) 535-8063

25.1.1994

V. Oberhauser: Nemôžeme iba pasívne neporušovať zákony

Slub vernosti SR by podľa podpredsedu Kresťanskej sociálnej únie (KSÚ) Viliama Oberhausera mali okrem poslancov slovenského parlamentu skladať aj pracovníci verejnoprávných inštitúcií ako sú napr. Tlačová agentúra SR, Slovenská televízia a Slovenský rozhlas.

V rozhovore pre Arteriu STA uviedol, že tento "slub vernosti SR" by mali skladať do rúk svojich zamestnávateľov. "Je to veľmi obvyklý inštitút v demokratických krajinách a bol aj v období prvej Československej republiky. Podpisoval sa a bol to

Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE
ON SALE

PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza
do ČR a SR,
máme

k dispozici potřebné
formuláře
Zavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVĚTA
360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,
Toronto, Ont. Canada
M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru
Eva Sabol - Engel:
(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace
na přímé lety
Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager
Tel.: 921-8945

Daniel Stroj mi vsílil vedoucí branku

Báseň a nakladatel Daniel Stroj z Mnichova v rozhovoru s Dominikem Černým (vyšlo v *Satellite 1-416* dne 7. října 1993 a také v knize *Co jsem chtěl říct, říkáš stě. 117*) píše: „Velmišti přemetů v Praze mě poučují o tom, že české knihy jsou jenom ty udělané v Čechách, a že vydávali dříve češsky v cizině je nehoráznost a vzdorovitost...“

Já ve svém příspěvku *Rozloučení (Ctení z prerie 6/93)* opodstatňuji ukončení vydávání onoho českého a slovenského dvojměsíčníku v prerijských slovy: „... všechny emigrantské časopisy, noviny i knihy budou mít plnou hodnotu jen tehdy, budou-li procházet rukama domácího jazykového odborníka, jenž se automaticky udržuje na úrovni průběžným vývinem jazyka...“

Na Silvestra 1993 mi byla doručena zaslání knih z pražského nakladatelství *Naše vojsko*. Jedna z nich *Generál Kulvaš*, autorem Josef Slanina a Zdeněk Vahš. Začel jsem se do ní. Misto, kterému se říká záložka, v tomto případě záložkou není, protože se jedná o klasický *paperback*, ale i tak to místo je využito pro několik slov o samotném Karlu Kulvašovi. Na zadní straně imaginární záložky je napsáno: „... o jeho občanské a historiografické

rehabilitaci se opět mluví! I proto vznikla tato kniha.“

Strana 12 třetí odstavce: *Čechoslováci vlastně odcházeli do neznáma.*

Předposlední odstavce téže strany začíná slovy: *V době, kdy Čechoslováci začínali... uprostřed odstavce stojí když velitelé viděli úspěchy českých rozvědek a končí značný počet pochvalných a děkovných připisů, které Česká družina za dobu svého působení...*

Zamysleme se: Jednalo se o Čechy nebo Čechoslováky? Vždyť je to počátek roku 1915. Kdepak bylo v té době Československo?

A když se jednalo o legie československé, proč Česká družina? A takových rozporů a nesrovnalostí je mezi stranami 12 až 16 výše vzpomínané knihy povie. Neurovnalost pojmů je však dána hlavně tím, že autoři citují, někdy i celé odstavce z jiných, třeba za první republiky vydaných knih, včetně samotného Karla Kulvaše. Takže ta neurovnalost se táhne po desetiletí, ne-li už po celé století a přenesla se do knihy, která má zájem konečně přispět *historiografické rehabilitaci*. Neuvěřitelné! Br! Pokusme si dát otázku, co nás Čechy, Moravany a Slovany stále vede k tomu, že se dopouštíme takových nesrovnalostí? Odpověď?

Nepřijemná: Nefekonatelne komplexy a chronický nedostatek soudnosti. Co tedy fikt rávěrem? Přimávám, že Daniel Stroj mi vsílil vedoucí branku.

Jiří Valtr, Edmonton

V krátkosti

V Praze byla založena nadace Přemysla Pittla, který zemřel ve Švýcarsku v roce 1976. Nadace ponese rovněž jméno jeho spolupracovnice Olgy Fierzové. 100. výročí narození tohoto náboženského myslitele a aktivního pacifisty, které bude v příštím roce, vyhlásilo UNESCO jako výročí první kategorie. Přemysl Pittler zachránil za války řadu židovských dětí. Po válce se pak věnoval německým srovnáním.

Vedoucí torontské kanceláře CSA Antonín Jakubčík se stal prezidentem Československých aerolinií a jeho prvním krokem v nové funkci bylo odvolání čtyř ze šesti viceprezidentů.

K 25. výročí upálení Jana Palacha položil Václav Havel žluté květiny u jeho původního hrobu v Praze na Olšanech. Při vzpomínkové slavnosti ve Všetatech označil Palachův čin děkan Evangelické fakulty UK Jakub S. Trojan za skutek čistě lásky, povzbuzení slabým a výzvu k naději.

V USA zemřel ve věku 95 let generálporučík letectva Jan Ambros.

Jiří Kotas vstoupil letos 13. ledna do Liberální strany národně sociální (LSNS) a stal se koordinátorem její činnosti jejich odborných komisí. Těto činnosti se hodlá věnovat s plným nasazením. Takže v nejbližších dnech opustí své současné místo komentátora *Zemědělských novin*. Oznámil to na tiskové konferenci strany.

Slovenský deník *Národná obroda* přinesl před návštěvou prezidenta Michala Kováče v Polsku rozhovor s polským prezidentem Lechem Walesou (Podle zpráv, Radio Praha a Radio Bratislava International.)

Letový řád ČSA pro zimní období 1993-1994

BRATISLAVA-PRAHA-MONTREAL-TORONTO A ZPĚT

Od 1. 11. 1993 je spojení vždy v úterý a v sobotu:

OK 606	Bratislava odlet	07:00
	Praha odlet	11:50
	Montreal přilet	15:00
	Toronto přilet	17:10
OK 607	Toronto odlet	18:25
	Montreal odlet	20:30
	Praha přilet	10:10 (následujícího dne)
	Bratislava přilet	12:15 (středa) / 12:30 (neděle)

Hmotnost dvou zavazadel zdarma: Každé 32 kg. Příruční zavazadlo: 5 kg.
K sobotnímu letu z Toronta do Prahy je zapotřebí se dostavit nejpозději v 16:00 hod.

Odjezdy autobusů na letiště v Torontě ze stanic podzemní dráhy:

Z Islingtonu:	14:50	15:30	16:10	16:50
Z York Mills	15:00	15:40	16:20	17:00
Z Yorkdale	15:10	15:50	16:30	17:10

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont., M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174-6; fax: (416) 363-0239.
ČSA; 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5, Tel.: 844-4200.

SLOVAKOTOUR INC. INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších,
největších a
nejlepších cestovních
kanceláří
specializující se
na střední Evropu.

Plánujete cesty do Evropy?
Volejte Slovakotour!
Nejvýhodnější ceny!
Můžete si zde zakoupit
speciální letenky do Prahy a
Bratislavy s možností pobytu
jednoho roku!

Toronto:
644 Queen St. W.,
Toronto, Ont.
M6J 1E4.

Tel.: (416) 947-9095,
368-1657, 368-7383;
Fax: (416) 867-8657

Vancouver:

Tel.: (604) 433-5112,
Fax: (604) 433-4102.

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronta do Prahy a Bratislavy
Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.

Soukromé ubytování v Praze i Bratislavě

Notářská osvědčení * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3
Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

Zhrzené přátelství

Ještě dnes cítím záblesk té pachuti na půbenci, když projíždím stanicí Dundas West. Po tolika letech! Že zrada má upkou příchutí, to jsem ovšem věděl už předtím. Ale teprve tehdy, když jsem viděl jeho oči mizící rychleji a rychleji v dál, teprve až v té chvíli, kdy jsem vyhlížel z oslepených oken vagónů fúkících se temným tunelem torontské podzemky, jsem kousnul do toho pravého pelyňku. V okně vagónu se obrazilo moje melounovitá podoba a čuměla na mě očima potaženými šupinami zrady. Pod šupinami pářily slzy zahanbujícího studu a v ústech se už rozlévala hořkost. Ale já jsem svou hlavu vůbec nevnímal. Viděl jsem jenom jeho radostný úsměv orámovaný zrazenými očima a stejně tak jako ty oči, jeho úsměv rychle mizel ve vzdalující se stanici podzemky.

Vše, co se právě přihodilo se znovu promítalo na okně vagónu. Čekali jsme na vlak. Stáli jsme tam na stanici vedle sebe a na něm pohrával úsměv bezelstné radosti. Jeho oči na mě pohlížely s láskyplnou přehýlností a hlubokou důvěrou. Byl tak šťastný! Tolik se těšil na chvíli, které budeme trávit spolu! Já však už jsem v té chvíli kul mrzkou zradu. Přijel vlak a poloprázdné nástupiště se rychle vyprazdňovalo. Trošku tápavě na mě pohlížel svými důvěřivými očima a ten radostný úsměv na něm pořád hrál. Díval jsem se na nastupující pasažéry a až do nejzazšího okamžiku jsem tam vedle něj stál a nehnul sebou. Přitisknul se ke mně a já jemně pohládl. Druhý hvízd konduktéra se prořízl stanicí a já náhle vskočil do zavazadlového dvířka vagónu. Ještě jsem spatřil jak smutek zrady vystřídal bezmeznou důvěrou a on se na mne pod zrazenými očima stále smál, ale duše úsměvu už byla sežrána mojí zradou a duše duše sklebe. Zmizel potom i se svým sklebelem i s jeho očima i se stanicí v dál, pohlcen kvilící rychlostí podzemky. Už jsem ho nikdy neviděl.

Znal jsem ho jenom chvíli, něco přes hodinu, a ani jednou jsem ho neoslovil jeho jménem. Říkal jsem mu: „Ty ůrdlo, ty bláhovče.“ Nebo: „Tak už pojď, ty loudale!“ Nikdy předtím jsem nevěřil povídačkám o vzájemné lásce na první pohled. Jak jsem se mylil!

Stalo se to o víkendové sobotě. Už od rána krásný letní den rozehrával všechna svá kouzla a útlumem soumraku mě později provázel na cestě k Teošovi. Vlek jsem sebou čtyřlístka-dvačontku a už jsem se těšil, jak spláchnu zaprášené hrdlo bublajícím kanadským mokem. U Teoše jsme seděli, důvěrně poklečovali a často jsme při očistném splachovacím aktu zírali do hvězd; jako dva žizniví ptáci. Radovali jsme se z naší krásné pospolitosti a Jenny, Teošova fenka, na nás pohlížela přejícnými očima a radovala se s námi. Čas od času jsem její pohled opětoval a láskyplně zabručel: „Jenny, ty jeden pse hodnej!“ Přiskouřala se vždy ke mně, otírala se o mě, položila mi čumák na kolena a já ji podíbal za ušima. Nevyhnutelně jsme dospěli do těch konců, kdy se čtyřlístka-dvačontka nemohlo říkat ani *jednoučkou*; očistné prolévání dospělo ke své poslední kapičce. Měsíc na hvězdami posetém nebi se na nás díval z půlnoční surány a já se vydal na cestu k podzemce, která mě měla vzít zpět do lůna mojí rodiny.

Spatřil jsem ho poprvé, když jsem ve skrytu kefe platil daň tučtu vyprázdňených piv. Nejprve jsem se domníval, že mi bude milt za zlé znehodnocení nesčíslných dekretů jeho čtyřlístkových vrstevníků, ale moje obavy se okamžitě rozplynuly. Jeho dohrácké oči na mě pohlížely přátelsky a já neměl nejmenší důvod ke strachu. Řekl jsem: „Ahoj pse!“ Na odpověď pokynul chundelatým ocasem. Podíval jsem ho za ušima a on mi olízl ruku. Řekl jsem: „Krásná noc, že?“ a on se na mě souhlasně usmál. „Tak já jdu, ahoj!“ a vydal jsem se opět na cestu k podzemce. Přidal se ke mně.

„Ach ták, ty máš stejnou cestu jako já, že?“ On se jen smál a krácel podél mě. Chvilku vyrazil kousek dopředu, očmuchal dekret, podepsal se a vrátil se ke mně.

„A kam vlastně ty bloude jdeš? Kde máš pána?“

Jen se na mě odspodu díval a smál se. Pak zavřel ocasem a zůstal pozadu. „Už se loučí!“ pomyslel jsem si, „takový sympafák.“ Byl to skutečně sympatický pes. Ne příliš velký, ale žádný trpaslík. Vyzařovala z něj spokojenost a radost ze života, jakási vyrovnanost. Byl to jistě moudrý čtvernožec - měl asi hodné pány. Ne, aristokrat to zaručeně nebyl, jeho rodo-komenová čísla už jistě dávno upláchla dobrodružnými povahami předků. Avšak přesto působil dojmem ušlechtilosti. Zpočátku jsem si to neuměl vysvětlit, až po chvíli jsem si uvědomil, že dojem způsobuje jeho nevýslovná dobrota. Ano, dobrota byla určující podstatou jeho psi osobnosti. Veškerá jeho jsoucnost se k ní sžíhala. Jeho přátelské oči, jeho bezelstný úsměv, jeho chundelatý ocas, kterým radostně šermoval, jeho nesobecký zájem o mě, jeho měkce vlnitý kožich - to vše združďeno mimosťmi jaksi české hlavy. Voříšek! Byl to Voříšek! Snad měl české pány? Jak by mně jinak rozuměl? „Škoda, že to není náš pes.“ zalitoval jsem. „Mít takové dohráčko v rodině - to by byla radost.“

„No, co se dá dělat?“ povzdychl jsem si a pomalu jsem krácel teplou hvězdnatou nocí směrem ke stanici podzemky. Po chvíli do mě něco drčlo. Byl opět vedle mě a díval se nahoru a smál se. „Jdeš mě doprovodit?“ zeptal jsem se a on mávnul souhlasně ocasem. „To je od tebe hezké!“ Zastavil se a sedl si na chodník. Posadil se proti mně a položil mi svou voříškovskou hlavu na kolena. Z jeho dohráckých očí sálalo přátelství a já ho dojatě podíhal za ušima. „Tak, a teď běž domů za pánem.“ zvedl jsem se po několikaerém zadržení a vydal se opět k podzemce. Přifadil se a bylo to poprvé, co mi bleskl hlavou nápad přivést ho domů do rodiny. „Chceš být mým synem?“ zeptal jsem se a on se smál a nic nenamítal.

Co blběš, ty starý vole,“ napomenul jsem se, „co by tomu fukla máma!“ a na Voříška: „Tak, ty ůrdlo, mám tě rád, ale tohle nepůjde! Hned běž domů, máš své povinnosti!“ A chabě jsem mávnul rukou v odháněcím gestu. On se jenom smál a ocasem mávnul, že to půjde. Přišli jsme k nočnímu klubu na křižovatce ulic Bloor a Dundas West a hned za rohem už byla stanice podzemky. Musel jsem jednat rychle. Zastavil jsem před vchodem do hospody. „To už přestává všechna legrace, hned běž za pánem!“ důrazně jsem prohlásil a přstem jsem ukázal do neurčitých míst, kde na Voříška čekal jeho právoplatný pán. Nehnul se a láskyplně se na mě usmíval. „Přeji si, a bys šel domů.“ dodal jsem ještě. Zase nic.

Rozhodl jsem se rychlostí blesku, vrazil jsem náhle do dveří hospody a rychle je za sebou přibouchnul. Neměl jsem odvahu se ohlédnout a zamířil jsem si to přímo k jedinému prázdnému místu sobotně navázané místnosti. Blahopřál jsem si k rozhodnutí a poručil si pivo. Voříšek to už jistě vřel a je na cestě domů. Číšník pivo za chvíli přinesl a položil jej na stůl. Vzal si ode mě peníze a zmizel. Byl jsem v tom okamžiku zcela vyříznut a docela jsem se už těšil na klenový tiz chladivé tekutiny. Přiložil jsem sklenici k ústům a uviděl jsem Voříška! Radostně se smál a mířil si to přímo k mému stolu. Usedl přede mnou a dal si čenich na má kolena. V jeho dohráckých a bezelstných očích rudě světila světla protějšho baru.

„Take that animal away! Right now!“ zlobně zaječela vysokým sopránem obrovská pivárka sedící se mnou u stolu. Její fistulka mě překvapila. Z takové tělesné schránky bych očekával aspoň baryton, když ne bas! Vzpomněl jsem si však okamžitě na operní sopranistky, které jistě mohly svou mohutností s pivní apačkou úspěšně soutěžit, ale ty vlastně neměly na bradě bíbra. Zřejmě jsem měl co do činění s radikální feministkou. Její nesympatie k mužskému pohybu však by průsvitem hlavě pro Voříška. Co bylo horší, jeho poslednímu útočišti spadlo srdce do kalhot - obrovské a pisklavé femininum mi skutečně nahalo strach: „That's not my dog. I am here by myself!“

„Waiter!“ zasvětila její ostrá fistulka hustým

koufem. „Throw the bugger and that animal out!“

That animal seděl pokojně přede mnou, hlavu na mých kolenu a obdivně na mě hleděl. Neměl jsem odvahu jeho pohled opětovat. Přitlul se vrchní a nekompromisně poručil: „Immediately leave these premises! You and your dog!“

„Waiter,“ namítnul jsem v sebeobraně, „this dog is not mine!“ Už podruhé toho večera jsem zapěl chundelatého dohráka. „And leave me alone, I'd like to have my beer now!“

„Tell the dog to leave these premises!“ trval na svém vrchní.

„Dog, leave these premises!“ vyhověl jsem vrchnímu, ale dohrák se jenom usmíval a ani nesdělal čumák s mých kolenu. Vrchní odešel a já se s ulehčením napil. Myslel jsem, že jsme vyhráli. „Promiň brachu,“ prohodil jsem omluvně a snad zbytečně ke psovi, „ale byla jich přesila, nemohl jsem jinak!“ Voříšek jenom mávnul ocasem. Jeho nesobecké porozumění lidské slabosti bylo odzbrojující. Podíbal jsem ho za ušima a on se na mě usmál.

V tom mi dopadla na levé rameno těžká tlapa. „Man,“ huráivě zahřměl rohesonovský bas, „you get the hell outa here! And the dog, too!“ Vzhledl jsem nahoru a uviděl jsem king-konga, zřejmě placeného vyhazovače. Tlapa hrozivě se nade mnou tyčícího obra stiskla mé ramínko ať to v něm křuplo. Vzárucho kolem mě v té chvíli už přitáhl nepřátelskou pozornost drsného osazenstva celé hospody a já jsem se snažil zachovat aspoň zdání důstojnosti. „But, sir, this dog is not mine!“ zapěl jsem Voříška potěšit. „You tell him to leave, sir! And this beer is paid and I'm gonna drink it!“

„Paid?“ zabasoval sarkasticky king-kong. „Then it's gonna be all yours, man!“ Popadl nedopité pivo a obrátil ho na mou hlavu. Pak popadl mě a vzpěračským stylem *nadhozu* mě vyzvil nad svou hlavu. Za huráivého chchtotu hospody mě nesl k nouzovému východu. Podíval jsem se do hloubky a viděl jak Voříšek klouže vedle king-konga a směje se na mě. A já v té výšce jsem si vzpomněl na Oliviero Hamleta, kterému na závěr výborné filmové adaptace Shakespeara byla udělena královská pocta a podobně jako já byl vynášen ve vodorovné poloze. Tou polohou však podobnost mezi mnou a Hamletem končila. Jeho smrti zamknuté uši už nemohly slyšet královskou smuteční fanfáru, kdežto moje velice živé a vnímavé uši byly ohlušovány posměšným huronským chchtutem drsných hospodských hrůl.

Před hospodu mě king-kong dohodil jako pytel brambor a já zůstal ležet na zádech na chodníku. Věrný Voříšek na mě zkoumavě pohlížel bezelstnými očima a olízl mi tvář. Potom mi položil svou českou hlavu na hrud. Jeho chundelatá měkkost byla konejšivá a já jsem se na něj láskyplně usmál. Chvilu jsme tak leželi. „Bláhovče, pojď půjdeme domů za mámou a bratříčkem,“ uvrála ve mně náhle myšlenka adoptovat ho za syna. Přišli jsme k pokladně stanice podzemky a já ho vzal do náruče. Zaplatil jsem za něj jízdenku a sestoupili jsme na nástupiště. Bylo zrovna před příjezdem posledního vlaku a jak jsme tam čekali, ve mně začal vřít červík zrady.

Dnes je tomu už více než deset let a já stále mívám tu pachutí na půbenci, když projíždím stanicí Dundas West. Na promítací ploše okna vagónu se vždy ukáží ty jeho zrazené oči a pod nimi ten škleb; ten úsměv, kterému moje zrada vyhlodala duši. Ach pánové, ani nevíte jak úpce chutná zrada zrajujícím!

Když jsem v neděli večer volal Teošovi a pověděl mu o mé líceměrnosti, strašně se rozesmál: „Ty hlbe, Jenny se včera honila a zanechala na tobě její slastné aroma. A ten pes si tě spílí s psicí!“

Nikdy jsem Teošovu cynickému prohlášení neuvěřil. Vim své! Já jsem viděl Voříškovy dohrácké a bezelstné oči a já se koupal v radostném přátelském úsměvu! Kde je mu asi chudákoví konec?

Tomáš Heřman, prosinec 1993

Restaurants-Deli's

U Pepa v bistrfe obslužíme bystře. Ceny úměrné, jídlo výborné!

Fully Licensed Fajšmekr restaurant českých a slovenských specialit

PEPO BISTRO-*10 LET

VLASTA A PEPO VOSECKÝ

676 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT.

Nechce se vám vařit?

Máte více lidí na oběd nebo na večeři?

Volejte Pepo Bistro!

TEL.: 860-0514

Otevřeno denně: 12:00-24:00

KUPÓN: MOUČNÍK

ZDARMA

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

364-1787

638 QUEEN ST. W.

TORONTO, ONT. M6J 1E4

* Pražská šunka

* Pražské uzeniny

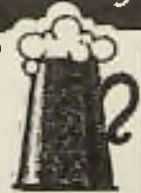
* Maso 1a. jakosti

* Denně čerstvá chutná jídla, cukrářské výrobky a slané rohlíky.

hospoda u vlastičky

Heart of Europe PUB

V KUCHYNI ČECH, ZA BAREM SLOVÁK A VLASTÍKA Z MORAVY VÁS OBSLOUŽÍ

28.-30. ledna 1994

ZABÍJAČKA

Otevřeno od 12:00 v poledne do 1:00 v noci.

632 QUEEN ST. W.

(West of Bathurst)

Toronto, Ont.

(416) 504-0870

Česká extraliga

35.kolo: Sparta-Hr. Králové 9:3, Plzeň - Olomouc 4:1, Jihlava-Litvínov 3:4, Kladno-J.Hradec 7:4, Č. Budějovice-Vitkovice 6:4, Pardubice-Zlín 4:2.

36.kolo: Olomouc-Kladno 4:3 v prodl., J. Hradec-Sparta 0:2, Zlín-Plzeň 5:0, Vitkovice-Pardubice 5:3, Litvínov-Č. Budějovice 9:5, Hradec Kr.-Jihlava 5:1.

37.kolo: Sparta-Olomouc 5:3, Jihlava-J. Hradec 5:1, Kladno-Zlín 3:0, Pardubice-Č. Budějovice 2:1, Plzeň-Vitkovice 5:2, Hradec Kr.-Litvínov 1:5.

38.kolo: Zlín-Sparta 4:3, Olomouc-Jihlava 2:1, Vitkovice-Kladno 5:5, J. Hradec-Hradec Kr., Litvínov-Pardubice 4:5, Č. Budějovice-Plzeň 3:3.

39.kolo: Kladno-Č. Budějovice 6:4, Sparta-Vitkovice 2:7, Plzeň-Pardubice 4:1, Hradec Kr.-Olomouc 4:2, J. Hradec-Litvínov 4:2, Jihlava-Zlín 6:6.

Tabulka

1. Kladno	38	22	8	8	164:125	52
2. Č. Budějovice	39	20	6	13	141:107	46
3. Zlín	39	18	7	14	134:145	43
4. Sparta	38	18	6	14	143:113	42
5. Vitkovice	39	16	10	13	143:124	42
6. Pardubice	39	18	4	17	118:117	40
7. Litvínov	39	16	6	17	145:140	38
8. Olomouc	39	16	6	17	99:107	38
9. Plzeň	39	15	6	18	121:121	36
10. J. Hradec Kr.	39	11	10	18	124:145	32
11. Jihlava	39	13	5	21	111:126	31
12. J. Hradec	39	10	6	23	96:164	26

Slovenská extraliga:

29.kolo: Košice - Zvolen 9:2, Martin - Slovan 2:4, L. Mikuláš - Prešov 2:1, Trenčín - Spišská Nová Ves 7:2, Poprad - Nitra 3:6.

30. kolo: Zvolen-Trenčín 5:8, Nitra-Martin 3:1, Spišská N. Ves-L. Mikuláš 5:5, Slovan-Košice 5:2, Prešov-Poprad 3:4.

32.kolo: Trenčín - Poprad 6:1, Sp. Nová Ves - Martin 3:3, Prešov - Košice 4:9, Nitra - Slovan 3:3, Zvolen - L. Mikuláš nehrálo se.

Bohužel jsme nedostali výsledky 28. a 31. kola, proto nemůžeme uvést nejčerstvější tabulku, uvádíme proto tabulku po 27. kole:

1. Košice	27	121:64	40
2. Trenčín	27	111:71	38
3. Slovan	27	86:75	33
4. Martin	27	78:73	29
5. Nitra	27	82:76	28
6. Spišská N. Ves	27	69:85	24
7. Poprad	27	75:83	22
8. Lipt. Mikuláš	27	86:101	22
9. Prešov	27	68:97	22
10. Zvolen	27	75:126	12

Češi a Slováci v NHL

Jágr (Pit.)	45	18	39	57
Reichel (Cgy.)	49	19	27	46
Klíma (TB)	49	19	18	37
Straka (Pit.)	45	15	22	37
Ciger (Edm.)	49	18	18	36
Beránek (Ph.)	46	23	12	35
Kron (Hlf.)	47	15	17	32
Pivoňka (Was.)	46	8	20	28
Slágr (Van.)	46	1	26	27
Ručinský (Que.)	40	8	16	24
Bondra (Was.)	34	13	8	21
Vůjtek (Edm.)	36	4	15	19
Šmehlík (Buf.)	47	9	9	18
Holík (N.J.)	34	4	12	16
Modry (N.J.)	34	2	14	16
Volek (NYI)	32	5	9	14
Růžička (Ott.)	35	4	9	13
Kučera (Chi.)	40	4	8	12
Sveboda (Buf.)	36	1	11	12
Hamrik (TB)	34	2	9	11
Stumpel (Bos.)	29	3	5	8
Musil (Cgy.)	45	0	8	8
Otevstl (S.J.)	9	3	2	5
*Sýkora (S.J.)	21	1	4	5
*Petrovický (Hlf.)	15	2	0	2
Kroupa (S.J.)	7	1	1	2
Holák (Phi.)	8	1	1	2
Demitra (Ott.)	12	1	1	2
Hašek (Buf.)	34	0	1	1
*Augusta (Tor.)	2	0	0	0
*Droppa (Chi.)	2	0	0	0
*Karabin (Pit.)	5	0	0	0
*Hamr (Ott.)	7	0	0	0
*T.Š. na farmě				

(Číslo uvádí: počet zápasů, branky, asistence, body v kan. bodování)

Dominik Hašek v 34 zápasech odchytal 1956 minut, pustil 65 branek, čelil 886 střelám, má úspěšnost 92,8 % a má průměr 1,96 branky na utkání a je na čele mezi brankáři v NHL.

Východ-Západ (bez našich) 9:8 (3:4, 2:2, 4:2)

45. utkání hvězd je historií. Narozdíl od předchozích All-Stars zápasů se do něj zapsalo tím nejlepším způsobem. Při televizním přenosu sice chyběl kanadský komentátor Don Cherry, který si libuje v tom, když dojde k nějaké té bitce, ale zřejmě chyběl proto, že předem věděl, že k ničemu takovému mezi hvězdami nemůže dojít. Během utkání nebyl ani jeden vyloučený hráč a jediný, kdo se zranil byl Jaromír Jágr při páteční soutěži zručnosti. Doufejme, že jeho zranění třesl nebude vážné a že ho v sobotu zde v Torontě uvidíme. Je zajímavé, že někteří starší hráči dokáží v rychlostní vložce soutěžit s mladšími. Vloni to platilo o Mike Gartnerovi a letos udivil rychlostí Paul Coffey. Za zmínku stojí výkon Al Iafrate, který opět potvrdil, že je mužem s největší sílou, i když to letos bylo „pouze“ 163, zatímco vloni 168 km/hod. V samotném utkání se stihlo ze všech pozic jako za husitských válek, o čemž svědčí skutečnost 102 střel na branku. Těmto důstojně čelilo šest brankářů, z nichž newyorský Mike Richter, který pustil pouze dvě branky dostal ocenění MVP (nejlepšího hráče utkání). K tomuto ocenění přispěl jeho výkon, při kterém zlikvidoval únik vancouverského Pavla Burcha v druhé třetině. Jak napsal Bob McKenzie v *Toronto Star*. V této době se stala zajímavá věc: Hráči začali hrát. Podle trenéra Východní konference Jacquesa Demierse to nezapáchá na prémie 5000 dolarů, ale atmosféra, která se vytvořila v Madison Square Garden.

Přestože se hráči v Východu dostali v závěru druhé třetiny a na začátku třetí části hry do dvougólového deficitu, nakonec díky lepšímu závěru zvíťazili, když rozhodnutí padlo z hole nováčka Jašina tří a půl minuty před koncem normálního času. Damian Cox rovněž v torontském *Staru* hodnotí pozitivně skutečnost, že Doug Gilmour, hrál celé utkání, ačkoliv se ještě ve středu myslelo, že bude vyřazen ze hry na několik týdnů se zlomeninou ruky.

Ironicky autory dvou branek byli Kudelski a Jašin, neboli dva hráči, kteří byli nominováni z nejhoršího mužstva NHL. Ottawa Senators (i když Kudelski hraje nyní za Floridu). Po jedné brance vítězů vstřelili Lindros, Stevens, Messier, Mullen a Sakie. Za poražené skórovali: Shanahan a Ozoilín po dvou, Roenick, Fjodorov, Andrejchuk, Coffey.

Zeptal jsem se před zápasem hvězd nejlepšího střelce v NHL. Dave Andrejchuk pro mě smýšlí, že nebyl Dominik Hašek vybrán, ačkoliv má nyní nejlepší průměr na zápas mezi brankáři a i podle dalšího hodnocení patří k nejlepším. Dave Andrejchuk mi řekl: „Určitě měl hrát. Je to bezpochyby současná jednička v NHL. Zřejmě se tak stalo, protože nesehrál dostatečné množství zápasů, aby přesvědčil. Každý ví, že měl hrát. Již, když jsem byl v Buffalu jsem věděl, že k tomu, aby byl jedničkou musí dostat šanci. Škoda, že nehrál na začátku sezóny.“ Z našich by mohl být zařazen do mužstva hvězd i Robert Reichel, který patří k nejlepším střelcům v Calgary. A ze stejného mužstva František Musil, který měl pro změnu nejlepší bodování +/- v celé NHL. Jelikož se zranil jediný náš zástupce, nehrál v All-Stars zápas ani jeden Čech nebo Slovák, což se v posledních čtrnácti letech snad ještě nestalo.

Olympionik hledá spásu v charitě

Praha mřd. Dvakrát denně, ráno a večer, se někdejší olympijský vítěz Václav Kozák modlí v ubytovně Armády spásy v Praze-Holešovicích. Šestapadesátiletý podplukovník v záloze byl zadobře s minulým režimem, dokonce se jako delegát účastnil patnáctého sjezdu KSČ. V roce 1960 se Václav Kozák stal v Římě spolu s Pavlem Schmidtem olympijským vítězem na dvojskifu, o tři roky později byl zvolen nejlepším sportovcem Československa. Stal se skifářským mistrem světa i Evropy v době, kdy už se o jeho parťáku Schmidovi nesmělo psát, protože emigroval do Švýcarska.

„V Armádě spásy jsem právě měsíc,“ říká Kozák. Není nad to mít zase jednou teplou postel a denně teplou polévku. Václav Kozák bydlí v třílůžkovém pokoji společně s dvěma staršími pány, o něž se podle možnosti stará. Ráno vyře mnístnost, udělá rájony a jde se modlit. „Táta mi povídal, že člověk má zkusit všechno,“ svěhuje se jeden z kdysi nejslavnějších veslařů světa. „Bydlení v hotelech Hilton v Tokiu nebo v New Yorku už jsem zažil. Teď si zvykám na Armádu spásy.“

Kozák je kvůli zádum a ledvinám poznamenaným veslováním v invalidním důchodu, bere 2720 korun měsíčně. Manželství se mu začalo sypat, v listopadu se odstěhoval od ženy bydlící v Dáblicích, protože, jak říká, nemínil poslouchat její věčné mentorování. „Chtěla mi dávat třicet korun na den, ale to není pomalu ani na cigarety. Já bych si představoval tak osmdesát, aby se dalo vyžít. Vždyť jen jedno pivo stojí deset kaček. A co je to jedno pivo.“ miní někdejší šéftrenér veslařského oddílu Dukly Praha. „Po manželce se mi ale občas stýská. Já ji mám pořád rád.“

Prvních čtrnáct dnů trávil Václav Kozák v hale na Hlavním nádraží. Tam mu také ve spánku ukradli košili, který měl pod hlavou. „To byla škola života,“ vzpomíná na ono období. „Ještě nejslušnější ze všech, co jsem tam poznal, jsou cikáni. Ale bílí? Hrůza!“

V Armádě spásy Kozák přijali, spálili jeho šaty a půjčili mu crání. „Z toho, co mám na sobě, není mého vůbec nic.“ Z výřečného Kozáka, který byl kdysi pro tuto svou vlastnost oblíben u všech sportovních novinářů, by prý nyní chtěli v Armádě spásy udělat kazatele. „Jako kluk jsem sedm let ministroval,“ říká o tom. „Pak jsem byl ve straně, i v parlamentním výboru Dukly. Jen kvůli tomu jsem mohl dělat staršího trenéra, zatímco veslařská legenda Vojta Hvězda, nestraník, směl dělat jen trenéra mladšího. Žralo mě to, ale tehdy to byla realita. Nyní věřím napůl komunistům a napůl Bohu. Ale oběma jen napůl. Já byl spíš vždycky nepravověrný.“

Pavel Schmidt zval Václava Kozáka k sobě do Švýcarska, aby tam trénoval mládež. Kozák odmítl. Raději se modlí v Armádě spásy. „Vydřím to do jara, pak pojedou na chalupu na Roudnicko. Teď bych tam zmrzl a na uhlí nemám.“

Skifari jsou tvrdíci od přírody. Umí se prát se soupeři s větrem z boku. Jak si asi Václav Kozák svůj prapodivný směr směřem se ubírající život nyní představuje dál? „To je věc, na kterou myslím od rána do večera, i v noci,“ řekl. „Přál bych si tři věci. Být na chalupě a trochu tam hospodařit. Také Vltava mě ještě láká. Srávil jsem u ní nebo na ní celý život. A taky ženská mi chybí. Ale počítat bych se ženit nechtěl.“

Když jsem se Kozáka zeptal, zda mohu tento příběh napsat, odpověděl: „Myslíš, že to ještě bude někoho zajímat?“

Kozákův sedmnáctiletý syn Martin, velký talent českého skifu, tátoví nedávno řekl: „Počkej, já budu jednou lepší než ty. A budu mít víc medailí.“ Kozák jich má z velkých světových soutěží deset. Ani neví, kde všechny jsou.

Pavel Vitouš mřd

Rozložování ME v kopané:

Skupina 1: Francie, Polsko, Izrael, Slovensko, Rakousko, Lotyšsko, Lichtenštejnsko.
Skupina 2: Dánsko, Španělsko, Belgie, Makedonie, Kypr, Arménie.
Skupina 3: Švédsko, Švýcarsko, Maďarsko, Island, Turecko.
Skupina 4: Itálie, Ukrajina, Chorvatsko, Litva, Estonsko, Slovensko.
Skupina 5: Holandsko, Norsko, Česká republika, Bělorusko, Malta, Lucembursko.
Skupina 6: Irsko, Portugalsko, Severní Irsko,

CZECHOSLOVAKIA

Pomozte tělesně postíženým v ČSFR

Známky z dopisů a pohledy z celého světa posílejte na adresu:

Magda Nováková
Malinovského 156
691 64 Nosislav

Nocleh v Českém Krumlově

Penzión Běla

Běla Dvořáková.
Látrán 32, 381 01 Český Krumlov
Tel.: 011-42-337-4764

CLASSIFIED

Čtete
Český zahraniční
časopis

POLYGON

reportér

Západ

POLYGON (Západ)

Box 9021

OTTAWA, Ont. K1G 3T8
CANADA

Redakce v Kanadě

šéfredaktor
Miloš Suchma
tel.: (613) 824-7439
fax: (613) 834-8757

Jednopočetný apartment v
rodinném domě s kuchyní a
koupelnou; pračka, sušička.
Samostatný vchod. 580 dolarů
měsíčně. Mississauga: Lakeshore-
Cawthra. Tel.: (905) 891-8954
401-2.

Profesionální výtvarník slov. původu,
47 let, 2 dcery, 14 a 8 let, hledá
spolehlivou ženu Slovenku nebo Češku
a matku pro své děti. Zn.: „Do 40 let.“
Volejte Juro (905) 831-2760.
402-3

Tatry Flora

Cheete darovat kytičky kvetov
svojim najbližším na Slovensku?
Volaťte: (905) 821-7822!
Zariadíme!

Pomoc sirotkům v Chorvatsku

Dnes uvádíme fotografii Alena Herouta.
Pokud máte zájem o sponzorování
některého z českých sirotků z oblasti
chorvatského Daruvaru, obraťte se
telefonicky na Tomáše Heřmana.
Tel.: (416) 234-0834.

Toto číslo bylo dáno do
tiskárny ve středu
26. ledna 1994 v 3:35.